

Hægebostad og Audnedal kommuner
Helse og sosialtjenesten
Barneverntjenesten

Barne, likestillings og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

07.11.2012

Det vises til departementets høringsbrev av 5. september 2012, med høringsfrist 12.11.12. **Barneverntjenesten i Hægebostad og Audnedal har sammen med barnevern Sør (kommunene Mandal, Marnardal, Lindesnes og Åseral) og Lister barnevern (kommunene Farsund, Lyngdal, Kvinesdal, Flekkefjord og Sirdal) utarbeidet dette høringsnotatet.**

Notatet sendes fra de forskjellige barneverntjenestene, men er innholdsmessig likt.

På grunn av tidsmessige begrensninger har det ikke vært mulig å få notatet gjennom politisk behandling før høringsfristens utløp.

De overnevnte kommunene beskrives i det følgende kun som kommunene.

Del 1 Innledning

Høringsnotatet av 5. september 2012 begynner med en beskrivelse av kommunenes og statens organisering og oppgaver.

En av de viktigste oppgavene for staten skal være å bistå kommunene ved plassering av barn utenfor hjemmet. Staten skal ha plikt til slik bistand når kommunene ber om det. Kommunene skal i hovedsak ha ansvar for hjelpetiltak i hjemmet, dog i noen tilfeller med bistand fra statlig barneverntjeneste.

Kommunene mener at dette i praksis ikke er så lett å gjennomføre da tilbakemeldingen til kommunene ofte er at det tiltaket utenfor hjemmet som er ansett å være til barnets beste ikke er tilgjengelig. Kommunene opplever derfor i større og større grad at man må finne egnede tiltak selv.

Kommunene kan heller ikke se at det medfører riktighet at samarbeidet mellom stat og kommune har blitt bedre siden reformen. I økende grad virker det som at statlige tiltaks hovedfokus er økonomis motivert og ikke faglig. Dette kan skje selv om man har vært enig i hva som er til barnets beste i den faglige drøftingen.

I kapittel 4 gis en oversikt over resultatene fra evalueringen av forvaltningsreformen i 2004. Kommunene er ikke enig i at mangel på kompetanse i kommunene er en kilde til dårlig samarbeid. Tvert imot vil kommunene hevde at man i mange tilfeller opplever å ha større kompetanse enn hva fagteamet stiller med. Etter vårt syn er det først og fremst i den økonomiske konsekvensen som har ført til samarbeidsproblemer i den grad dette har vært tilfelle.

Hægebostad og Audnedal kommuner
Helse og sosialtjenesten
Barneverntjenesten

Del 2 Oppgave og Finansieringsansvaret

Departementet foreslår at finansieringsordningen innrettes slik at kommunene skal betale mer for tiltakene. I praksis skal dette bety at egenandelen for kommunene vil bli høyere. I noen tilfeller vesentlig høyere.

Kommunene vil benytte anledningen til å påpeke at grunnen til at tiltak er dyre er fordi de barn dette gjelder har en omfattende og vanskelig problematikk å arbeide med. I tråd med at tiltak derfor skal bli dyrere for kommunene må også kommunene få mer midler til å kunne drive forebyggende arbeid slik at man på sikt trenger mindre av disse tiltakene.

Forslaget om at kommunene skal betale mer for tiltakene er i utgangspunktet godt, men det forutsettes da også at bevilgningene til kommunene økes slik at de har mulighet til å ta denne kostnaden. I første omgang bør en slik økning i bevilgning være øremerket.

Det kan også påpekes at en slik omlegging av finansieringen kan påvirke kommunenes interesse av å inngå interkommunalt samarbeid fordi dette vil kunne medføre enda større uforutsette utgifter som da er "overlatt" til en vertskommune å ta stilling til.

Det kan påpekes at kommunene forsøker å begrense bruken av institusjon så mye som mulig. Det er ikke i kommunenes interesse å velge plassering i institusjon fordi det er enkelt eller bekvemt.

For fosterhjem er finansieringen organisert slik at kommunene legger ut i forkant.

Kommunene søker så Bufetat om refusjon for utgifter over egenandelen. Kommunene er kritisk til denne praksis. Den er lite forutsigbar og langt fra alle kostnader blir tatt med i det totale regnestykket. Den krever også mye mer tid enn hva som hadde vært nødvendig dersom denne ordningen ble endret.

Dersom det er slik at departementet går inn for at Bufetat skal kunne kreve at kommunene utreder bedre er dette problematisk og etter kommunenes side i strid med ansvarsfordelingen som er fastsatt. Kommunene har ansvar for utredning. Denne må da legges til grunn. Skal det være på en annen måte kan man ikke komme bort fra at Bufetat vil kunne pålegge videre utredning fordi man ikke er enig i kommunens konklusjon. Grunnlaget for denne uenighet er da neppe faglig, men sannsynligvis økonomisk motivert. En slik omlegging vil da kunne tvinge kommunene til å tilpasse sitt barnevern, som kommunen skal ha ansvar for, det Bufetat mener er riktig. Dette er feil vei å gå. Kommunene mener at barneverntjenestene generelt er gode til å finne riktig tiltak. Problemet er ofte at tiltaket ikke er tilgjengelig eller kommer i gang for sent. Det er ikke utredningen som er området som må adresseres først.

Det vil kunne bli underlig for kommunene å forholde seg til både Fylkesmannen og Bufetat som "overorgan"

Fagteamenes rolle bør også vurderes på nytt. Det kan tenkes at denne ordningen bør endres. En nærmere presisering av rollefordeling og hvor det faglige ansvar skal ligge er etter vårt syn bra. Vår erfaring er at fagteamene benyttes i mindre og mindre grad. Kommunene vil hevde at kompetansen ofte er høyere i kommunene enn i fagteamet. Det er stor forskjell på

Hægebostad og Audnedal kommuner
Helse og sosialtjenesten
Barneverntjenesten

kommunene og hva nytte de har av drøftelser med fagteamene. Dersom fagteamene skal bestå bør kanskje også dette bli et område som spesialiseres mer. Slik ordningen er nå er det svært begrenset hva kommunene mener å få ut av denne tjenesten. Kommunene tenker en ide kan være å overføre mye av denne ressursen til kommunene, et lite fagteam kan beholdes, men kommunene som da vil benytte dette må betale for det som man må i forhold til andre "tiltak" (mst). På den måten vil de store kommunene kunne ta oppgavene selv, mens de mindre fortsatt vil ha mulighet til å be om bistand fra et fagteam.

I denne sammenheng kan også nevnes at kommunene synes det blir feil å tillegge fagteamene æren for kompetanseheving i kommunene. I praksis er det lite kompetanseheving som har kommet gjennom fagteamene via generell veiledning.

Barneverntjenestene er enig i at en overføring av ansvar til kommunene vil være fornuftig. Dette vil da lettere kunne samsvare med de behov som foreligger i den enkelte kommune. Imidlertid må en slik overføring av ansvar også medføre en fullfinansiering av dette. Dersom Bufetats rolle i forbindelse med plassering utenfor hjemmet skal opprettholdes i en form som er tilnærmet den nåværende bør det settes frister for dette. Det er etter kommunenes oppfatning lite hensiktsmessig at det skal eksistere frister for kommunene i forhold til utredning dersom dette i praksis ikke følges opp fra Bufetat i forhold til plassering.

Del 3 Rettssikkerhet for barna i barnevernet

Barneverntjenestene er i det vesentlige enig i høringsnotatets del 3 og vil bemerke at det er viktig at disse utfordringene tas på alvor. Hovedpoenget er å få frem barnas stemme slik at de blir hørt og sett. En vil generelt påpeke at det er vanskelig å samtale med barn og at dersom det skal ha en reell innflytelse på det som blir bestemt må man beregne både mer tid og penger pr barn i oppfølging.

Hjelpetiltakene

Slik kommunene forstår forslaget er det meningen at dagens oversikt over mulige tiltak etter § 4-4 skal avvikles. Kommunene støtter dette, bestemmelsen har i seg selv liten verdi utover å gi eksempler på hva som kan tenkes benyttet som hjelpetiltak. Kommunene er av den oppfatning at det bør komme inn en ny bestemmelse som gir barneverntjenesten mulighet til å pålegge foreldrene/ungdommene mer før saken prøves for fylkesnemnd. Slik praksis er nå er det lang ventetid på å få saken opp for nemnda. Dersom barneverntjenesten får mulighet til å kreve mer i forkant kan mye mer være avklart før behandling i nemnda og belastningen for barna vil da kunne bli mindre.

Tilsynsfører ordningen

Denne ordningen er pr i dag etter kommunenes syn dårlig fungerende. Det er lite nytt som kommer frem i rapportene og tilsynsførerne er i liten grad oppdaterte på det som skjer i familiene. Flere har tatt til orde for at ordningen overføres til Fylkesmennene – kommunene er enig i dette. Forslaget om å legge det ut av barneverntjenesten – men beholde det i kommunen – er lite formålstjenelig. Dette vil bare bli en flytting av kommunale oppgaver med liten effekt i forhold til barnet. Kommunene mener det bør bli en profesjonalisering av tilsynsførerrollen. Dette vil da også innebære at det bør stilles krav til kompetanse hos tilsynsfører og disse bør lønnes deretter.

Hægebostad og Audnedal kommuner
Helse og sosialtjenesten
Barneverntjenesten

Utover det som er særlig nevnt her er kommunene i det vesentlige enige i høringsuttalelsen fra NOBO.

Oppsummering

Generelt er kommunene positive til at ansvarsforholdet mellom stat og kommune presiseres. Dersom kommunene skal få mer ansvar, noe man er enig i, må dette fullfinansieres. Midlene må øremerkes.

Kommunene er sterkt kritisk til at Bufetat skal kunne pålegge videre utredning. Dette vil kunne undergrave kommunenes faglige kompetanse.

Fagteamenes rolle bør nøye gås gjennom.

Når det gjelder rettssikkerheten til barn og unge er barneverntjenestene positive til at dette presiseres i loven og at barn og unge i større grad trekkes inn. Det må imidlertid pekes på at også dette vil kunne kreve mer ressurser.

Med vennlig hilsen

Terje Bakken
Barnevernleder